

Schoolschaakplan Den Haag en omgeving 2017-2020

17/BSspz/0723/EB

5 juli 2017

Eric van Breugel, KNSB

Terugblik periode 2014-2017

In september 2014 is de start gemaakt met een drie jaren schoolschaakplan voor Den Haag en omstreken. Met omstreken worden de randgemeenten Voorburg, Rijswijk, Leidschendam en Delft bedoeld. Doelstelling was het teruglopende aantal jeugdleden te stoppen en om te buigen in groei, door voornamelijk nieuwe schaaklessen te initiëren op scholen en BSO's en zo mogelijk schoolschaakclubs als opstap naar de jeugdclubs in het betreffende gebied.

Het aanbod aan de school / BSO bestond uit een compleet pakket voor een serie schaaklessen:

- een leskist van SpeelZ met spelmateriaal (borden/stukken) en docentmateriaal (demobord, extra spelletjes en handleidingen)
- lesmateriaal (eigen lespakketjes of account per deelnemer)
- een gediplomeerde betaalde schaaktrainer
- scholierenlidmaatschap met optie op toernooideelname groepen 345

De groepsgrootte waren 10 tot 12 deelnemers. In een enkel geval is de groepsgrootte hoger geweest met 16 tot 20 deelnemers. Dit kwam alleen voor bij lessen onder schooltijd en in overleg tussen school en schaaktrainer.

De school betaalde het eerste seizoen € 3 per deelnemer per uur. Dit was mogelijk door een opstart subsidie van de KNSB. Vanaf halverwege het tweede seizoen is het tarief kostendekkend gemaakt met € 4 per deelnemer per uur plus € 50 voor de school per basiscursus. De leskist is het eerste jaar in bruikleen gegeven aan de deelnemende scholen tegen een borgprijs van € 50. Vanaf het derde jaar heeft de school de mogelijkheid om de leskist voor het borgbedrag van € 50 aan te kopen. De winkelwaarde van de leskist is € 150 tot € 200.

De werving verliep voor het grootste deel via de KNSB. De scholen in het doelgebied zijn per seizoen gemaild, er zijn berichten geplaatst op de HSB website en tijdens het Tata Steel evenement in januari 2015 is het project gepromoot door de KNSB en door de gemeente Den Haag.

De administratieve en financiële organisatie was in handen van de KNSB. Als lokale coördinator van het project heeft Frank Thoma gefungeerd. Hij heeft de schaaktrainers geworven, alle scholen bezocht en de match gemaakt tussen schaaktrainer en school. In deze periode is er ook een Schaaktrainer 1 cursus georganiseerd waarbij 8 kandidaten uit Den Haag hun diploma hebben gehaald.

In totaal hebben 9 verschillende trainers de lessen verzorgd op de scholen.

De schaakverenigingen met jeugd zijn vanaf het begin betrokken geweest bij het project. Zij hebben schaaktrainers geleverd en zijn betrokken geweest bij de organisatie van het nieuwe scholentoernooi voor de groepen 345. Of het aantal jeugdclubleden is beïnvloed door de nieuwe schaaklessen op de scholen, is nog lastig te meten. In deze periode is het aantal jeugdclubleden wel gestegen. Dit is grotendeels verklaarbaar door de nieuwe jeugdafdeling van schaakvereniging Voorburg met inmiddels meer dan 30 jeugdleden.

Er is in deze periode ook één schoolschaakclub opgericht bij OBS Het Galjoen. Hier schaken wekelijks ca. 20 scholierenleden die overdag les krijgen en tussen 16.00 en 17.00 uur competitie spelen en aan bijzondere schaakspelletjes zoals Raindropchess en Square4chss deelnemen op hun school.

Het toernooi voor de groepen 345 (kwalificatie voor het NK voor schoolteams middenbouw) is tweemaal in Den Haag georganiseerd (2015, 2016) en éénmaal in Wassenaar (2017). Gemiddeld deden er 50 kinderen mee per toernooi.

In 2016-2017 is ook een nieuwe schoolschaakcompetitie als onderdeel van de Stadsspelen opgestart. In samenwerking met de HSB en de gemeente Den Haag is op 8 stadsdeel locaties getracht een voorronde van de schoolschaakcompetitie te organiseren. De scholen liepen hier nog niet echt warm voor aangezien het buiten evenementen waren. De belangstelling van de kinderen uit de omgeving was wel heel goed. Tevens zijn contacten gelegd met nieuwe scholen voor schaaklessen. Aan de finale van de schoolschaakcompetitie van de Stadsspelen Den Haag namen uiteindelijk 17 kinderen deel afkomstig van 5 scholen. De HSV werd de eerste schoolschaakkampioen van de Stadsspelen.

Aantallen

Hierbij de ontwikkeling van het aantal scholierenleden en jeugdclubleden woonachtig in deze gemeenten in deze periode:

Ontwikkeling aantallen scholierenleden

	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Den Haag	117	289	437
Voorburg	7	9	17
Leidschendam	0	0	14
Rijswijk	0	0	8
Delft	0	0	30
Totaal:	124	298	506
Deelnemende scholen / BSO's	8	10	12

Ontwikkeling aantallen jeugdclubleden

	1-7-2014	1-7-2015	1-7-2016	1-7-2017
Aantal jeugdleden bij clubs Den Haag en omstreken	174	187	208	228
Totaal aantal jeugdleden HSB	415	434	465	479
Percentage jeugdleden DH en omstreken t.o.v. gehele HSB	42%	43%	45%	48%
Aantal clubs Den Haag en omstreken met jeugd 7				
Totaal aantal clubs HSB met jeugd 14				

Sinds de start van het project is zowel het aantal scholierenleden gestegen als het aantal jeugdclubleden. De groei van het aantal scholierenleden is rechtstreeks gekoppeld aan het project, doordat deelnemers aan de lessen en scholentoernooien allen geregistreerd worden als scholierenlid bij de KNSB. De doelstelling om minimaal 15 cursussen per jaar te draaien is ruimschoots gehaald. Het aantal schoolschaakclubs van minimaal drie per jaar is echter niet gehaald.

Vervolg

In mei 2017 is er een nieuwe jeugdleider van de HSB benoemd, de heer Jean Paul Drenth. De heer Drenth zal samen met de voorzitter van de HSB, de heer Karagantcheff, een extra impuls gaan geven aan het schoolschaakplan. Zij gaan met ingang van seizoen 2017-2018 nieuwe scholen benaderen om deel te nemen aan het plan en hebben de ambitie uitgesproken om binnen drie jaar alle scholen in Den Haag en omgeving bezocht te hebben.

Opzet schoolschaakplan Den Haag

Fase 1: Aanbod aan school

Eerst een concreet aanbod per email, gevolgd door een telefonische belronde en een bezoek aan de school op uitnodiging.

Aanbod aan een school:

- Wij verzorgen gediplomeerde schaaktrainer voor 10 lessen van een uur;
- Wij leveren daarbij een leskist met 10 schaaksets en demonstratiebord;
- Wij leveren lesmateriaal per deelnemer (inclusief een scholierenlidmaatschap van een jaar, een eigen werkboekje en een Chess Tutor)

Wat vragen we ervoor?:

- € 50 per cursus van 10 a 12 leerlingen aan de school;
- € 40 per deelnemer voor 10 lessen;
- De leskist is gratis voor een jaar in bruikleen met € 50 borg; Eventueel kunt u bij meerdere groepen ook meerdere leskisten in beheer krijgen;
- Lesruimte.

Lesgroepen en de lestijden:

De lestijden zijn met de beoogde lesgever af te stemmen. Onze voorkeur gaat uit naar tijden onder schooltijd met lesgroepjes van maximaal 12 deelnemers, bestaande uit leerlingen uit groepen 3, 4 en 5. Indien dit goed uitkomt kan ook groep 6 nog deelnemen.

Fase 2: Basis cursussen van eerste 10 lessen starten

Zodra een school akkoord geeft, wordt gezocht naar een schaaktrainer en wordt een tijdstip en beoogde startdatum afgesproken. De school werft vervolgens genoeg kinderen voor een lesgroep. Eventueel worden meerdere lesgroepen geformeerd. Vanaf 16 deelnemers worden twee groepen van 8 gevormd.

Voor lestijden onder schooltijd is de match het makkelijkst te maken aangezien de naschoolse tijden vanaf 15.00 uur het drukst bezet zijn. Groep 7 en 8 horen duidelijk niet tot de doelgroep om mee te starten. Groepen waar de leeftijden teveel uiteen lopen maken het voor de lesgevers snel complex, hetzelfde geldt voor te grote groepen.

Fase 3: Vervolg cursus van 10 lessen

Bij voorkeur wordt een eerste serie van 10 lessen direct gevolgd door een tweede serie van 10 lessen. De prijs voor deze lessen is identiek aan de eerste serie lessen voor de deelnemers. De € 50 voor de school hoeft voor een groep slechts eenmaal per seizoen te worden voldaan.

Splitsing van de eerste en tweede serie van 10 lessen, geeft de gelegenheid om de kosten te verdelen en eventueel nieuwelingen in te passen. Aan het einde van het tweede deel kan aan een schaakexamen worden meegedaan, maar verplicht of een doel op zich is dit niet.

Deelname aan het toernooi voor scholieren van groepen 3, 4 en 5 wordt sterk geadviseerd. Ook is het mogelijk om aan de maandelijkse open jeugd schaaktoernooien onder de noemer HSB Jeugd Grand Prix deel te nemen.

Fase 4: Doorstroming naar schaakclubs of een schoolschaakclub in tweede / derde jaar

Een vervolg aanbod voor vervolgcursussen op de scholen is mogelijk op basis van dezelfde voorwaarden als de beginnerslessen. Het verdient echter de voorkeur dat zo snel mogelijk de weg naar de schaakclubs wordt gevonden voor de kinderen die meer willen. Voor de scholen die relatief ver weg liggen van een jeugdclub of waar vanwege grote cultuurverschillen de kinderen deze weg niet zelf bewandelen, is de oprichting van een schoolschaakclub op de school zelf een mooie tussenstap. Er bestaan verschillende mogelijkheden om dit op te zetten. Het streven is een vrijwillige gemotiveerde coördinator / competitieleider van een naburige schaakclub aan de schoolschaakclub te koppelen voor 20 uur en de tevens een schaaktrainer voor 20 uur in te huren voor de schaaklessen.

Betrokken ouders hiervoor vragen is ook een optie. Er zouden aparte lesmomenten ingelast kunnen worden of de lessen zouden gecombineerd kunnen worden met de onderlinge competitie. Eerst les en dan competitie of ene groep krijgt les als de ander competitie spelen en andersom.

Organisatie, lokale coördinatie en schaaktrainers

De administratieve organisatie blijft in handen van de KNSB, bij Eric van Breugel. Hij heeft contacten met de lokale coördinatoren, helpt met werving van nieuwe scholen, bevestigt de afspraken met de scholen en schaaktrainers.

Als lokale coördinatoren zullen Jean Paul Drenth en Dimitri Karagantcheff actief zijn.

Het huidige team van schaaktrainers bestaat uit:

- Frank Thoma (Pius X, Het Galjoen)
frankthoma010@gmail.com
- Rik Pronk (Pius X, Het Galjoen, Heldring)
rikpronk63@gmail.com
- Alexander Cupido (Het Galjoen, De Grote Prins Delft)
alexandercupido@hotmail.com
- Michelle de Liefde (Carolus en Horizon, najaar 2017 tijdelijk niet beschikbaar)
michelledeliefde@hotmail.com
- Dolf Meijer (t Uilennest Delft)
dnmeijer@hotmail.com
- Andre Wagner (Cosmicus, Horizon, Christoffel Ypenburg, Weth. Brederode Rijswijk)
amwagner@xs4all.nl
- Peter Geamers (vrijwilliger, Gerth van Wijk)
gaemers@pca.demon.nl

Contact coördinatie:

KNSB, Eric van Breugel, evbreugel@schaakbond.nl 023-5254025 (ma t/m vr 9.00-17.00 uur)